

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2008 ГОДИНА

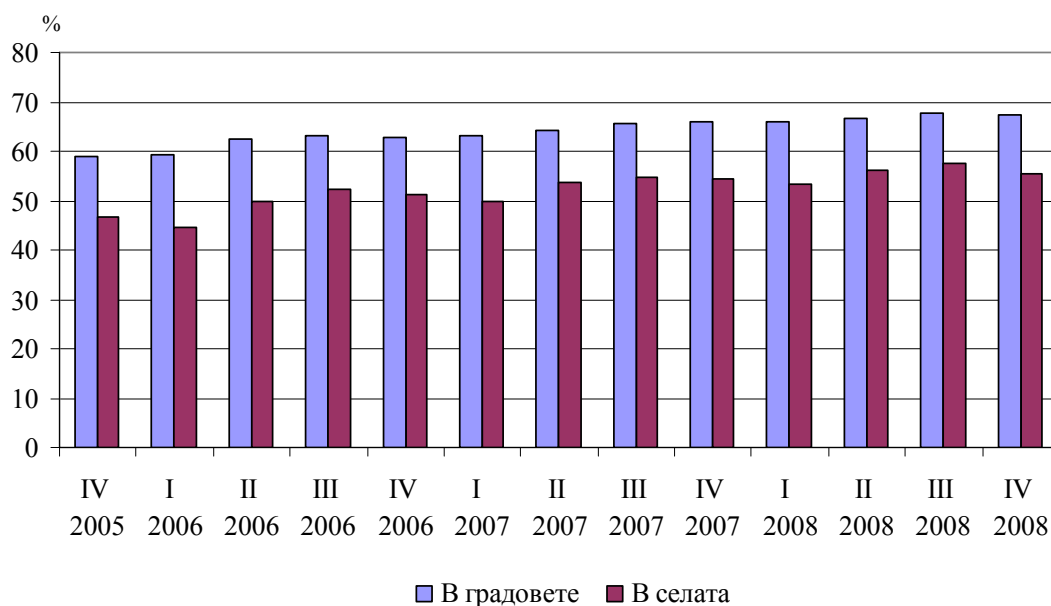
1. Основни показатели за икономическата активност и заетостта на населението на възраст 15 - 64 навършени години

Според резултатите от проведеното от Националния статистически институт наблюдение на работната сила през четвъртото тримесечие на 2008 г. **икономически активното население в страната на възраст 15 - 64 навършени години е 3 486.4 хиляди.**

Коефициентът на икономическа активност за населението в същата възрастова група е 67.8%, или с 0.7% пункта по-висок в сравнение с четвъртото тримесечие на 2007 година. По пол коефициентът на икономическа активност е съответно 72.8% за мъжете и 62.8% за жените.

През четвъртото тримесечие на 2008 г. **коефициентът на заетост на населението на 15 - 64 навършени години достига 64.3%** при 62.9% за същия период на 2007 година. Коефициентът на заетост се увеличава с 1.8 пункта за мъжете и с 1.1 пункта за жените, като достига съответно 69.2 и 59.6%.

Коефициентът на заетост в градовете е 67.4%, а в селата - 55.6%.

Коефициенти на заетост (15 - 64 навършени години) по местоживееене и тримесечия

Коефициентът на заетост за населението на 55 - 64 навършени години е 47.0%, или с 3.5 пункта повече в сравнение с четвъртото тримесечие на 2007 година. Заети са 56.8% от мъжете на възраст 55 - 64 години и 38.6% от жените на същата възраст.

Икономически неактивните лица на възраст 15 - 64 навършени години са 1 658.7 хил., или 32.2% от населението в същата възрастова група.

Коефициентът на икономическа неактивност (15 - 64 навършени години) при жените е с 10.0 пункта по-висок в сравнение с мъжете (съответно 37.2 и 27.2%).

От неактивните лица на 15 - 64 навършени години 573.9 хил., или 34.6%, не желаят да работят или не търсят активно работа, защото посещават учебно заведение или курсове за квалификация. Поради лични или семейни причини, вкл. грижи за малки деца, неактивни са 241.9 хил., или 14.6%.

Обезкуражените лица на възраст 15 - 64 навършени години са 150.9 хил., или 9.1% от икономически неактивните в същата възрастова група. Те са с 31.6 хил. по-малко в сравнение с четвъртото тримесечие на 2007 година.

2. Основни характеристики на заетите лица на 15 и повече навършени години

През четвъртото тримесечие на 2008 г. общият брой на заетите лица на възраст 15 и повече навършени години е 3 363.5 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 50.8%. В сравнение със същия период на 2007 г. броят им се увеличава с 1.7%, а относителният дял - с 1.0 пункт.

От заетите лица 1 802.3 хил., или 53.6%, са мъже и 1 561.2 хил., или 46.4% - жени.

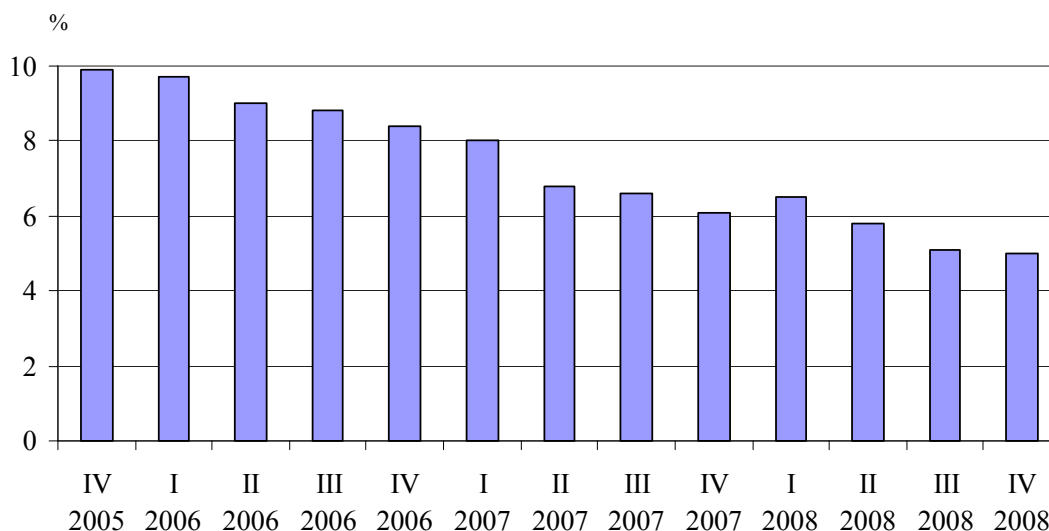
Структурата на заетите лица по статус в заетостта е следната: работодатели - 3.5%, самостоятелно заети, ненаемащи работна ръка - 7.4%, наети лица - 88.1% , и неплатени семейни работници - 1.0%. От общо 2 963.6 хил. наети лица 2 181.8 хил., или 73.6%, са в частния сектор. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2007 г. техният брой се увеличава със 140.2 хил., или с 6.9%. За същия период броят на заетите в общественния сектор намалява със 7.8%. От наетите в частния сектор 35.5% са на възраст до 34 навършени години, докато в общественния сектор в тази възрастова група са 16.7% от наетите лица.

В сектора на услугите са заети 1 910.2 хил., или 56.8% от всички заети лица, в индустрията - 1 217.2 хил., или 36.2%, в селското и горското стопанство - 236.1 хил., или 7.0%.

От всички наети лица 1.4% работят на непълно работно време на основната си работа, а с временна работа са 141.3 хил., или 4.8%.

3. Безработица

През четвъртото тримесечие на 2008 г. безработните лица са 177.7 хил., а коефициентът на безработица - 5.0%. Безработните мъже са 93.4 хил., а безработните жени - 84.3 хиляди. Спрямо четвъртото тримесечие на 2007 г. броят на безработните лица намалява с 37.6 хил., а коефициентът на безработица - с 1.1 пункта.

Коефициенти на безработица по тримесечия

Коефициентите на безработица по пол не се различават съществено и те са съответно 4.9% за мъжете и 5.1% за жените. За разглеждания период безработицата в селата намалява с 2.0 пункта, но все още различието в равнището ѝ по местоживеене остава значително - в селата безработицата (7.9%) е близо два пъти по-висока от тази в градовете (4.1%).

Безработните младежи (15 - 24 навършени години) са 35.8 хиляди. Коефициентът на младежка безработица е 12.1% и намалява с 2.4 пункта за периода четвърто тримесечие на 2007 - четвърто тримесечие на 2008 година.

Продължително безработни (от една или повече години) са 94.7 хил., или 53.3% от всички безработни, като броят им е с около една трета по-малък в сравнение с четвъртото тримесечие на 2007 година. Коефициентът на продължителна безработица е 2.7% и не се различава съществено по пол - той е съответно 2.6% за мъжете и 2.8% за жените. В селата коефициентът на продължителна безработица достига 5.0% при 2.0% - в градовете. Половината от продължително безработните лица са с основно или по-ниско образование.

От всички безработни 34.9 хил., или всеки пети безработен, търси първа работа.

За намиране на работа 105.1 хил. (59.2%) от безработните търсят съдействие от роднини и познати, 78.3 хил. (44.0%) се обръщат директно към работодател, 68.0 хил. (38.3%) осъществяват контакти с бюрата по труда, 62.3 хил. (35.0%) изучават обяви за работа. (Данните включват използването на повече от един метод за търсене на работа от едно лице.) Делът на жените, които използват услугите на бюрата по труда за намиране на работа, от общия брой на безработните жени е с 16.8 пункта по-висок в сравнение с този дял при мъжете. Мъжете по-често се обръщат директно към работодатели в сравнение с жените (техният дял е с 8.4 пункта по-висок).

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в страната.

Наблюдаван период - характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход;

- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които:

- нямат работа през наблюдавания период;

- активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдавания период, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период;

- имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Продължително безработни са лицата, които са безработни от една или повече години.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Обезкуражени лица са лицата извън работната сила, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят.

Коефициент на икономическа активност - представлява относителният дял на икономически активните лица от населението на същата възраст.

Коефициент на заетост - представлява относителният дял на заетите лица от населението на същата възраст.

Коефициент на безработица - представлява относителният дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на продължителна безработица - представлява относителният дял на продължително безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на неактивност - представлява относителният дял на икономически неактивните лица от населението на същата възраст.

Разпределението на лицата по икономически сектори е извършено в съответствие с Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008).

При оценката на резултатите са използвани данни за населението на страната към 31.12.2007 година.

Както при всяко извадково наблюдение, данните от наблюдението на работната сила са обременени с грешки, дължащи се на извадката (стохастични грешки). Изчислените относителни стандартни грешки за основните показатели от наблюдението през четвъртото тримесечие на 2008 г. са:

- общ брой на заетите лица - 1.1%;
- общ брой на безработните лица - 4.9%;
- коефициент на безработица - 4.7%.

Поради направените закръглени в някои случаи общите данни могат да се различават незначително от сумата на отделните групи, включващи се в тях.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица 1

**ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ НА
НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 2007 И 2008 ГОДИНА**

	IV триме- сечие 2007	IV триме- сечие 2008	Изменение (IV триме- сечие 2008 спрямо IV тримесечие 2007)
Общо			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	67.1	67.8	0.7
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	3306.4	3363.5	57.1
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	3258.1	3310.3	52.2
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	257.7	260.9	3.2
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	417.6	452.9	35.3
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	49.8	50.8	1.0
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	62.9	64.3	1.4
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	25.2	26.1	0.9
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	43.5	47.0	3.5
Безработни лица - общо - хиляди	215.3	177.7	-37.6
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	214.1	176.1	-38.0
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	43.8	35.8	-8.0
Коефициент на безработица - %	6.1	5.0	-1.1
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	6.2	5.1	-1.1
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	14.5	12.1	-2.4
Коефициент на продължителна безработица - %	3.9	2.7	-1.2
Обезкуражени лица - общо - хиляди	186.5	152.8	-33.7
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	182.5	150.9	-31.6

**ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ НА
НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 2007 И 2008 ГОДИНА**

(Продължение)

	IV триме- сечие 2007	IV триме- сечие 2008	Изменение (IV триме- сечие 2008 спрямо IV тримесечие 2007)
Мъже			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	71.5	72.8	1.3
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1769.8	1802.3	32.5
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1735.3	1765.1	29.8
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	151.3	149.8	-1.5
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	233.7	252.7	19.0
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	55.5	56.8	1.3
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	67.4	69.2	1.8
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	28.9	29.3	0.4
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	51.9	56.8	4.9
Безработни лица - общо - хиляди	105.5	93.4	-12.1
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	104.8	92.9	-11.9
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	21.2	20.6	-0.6
Коефициент на безработица - %	5.6	4.9	-0.7
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	5.7	5.0	-0.7
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	12.3	12.1	-0.2
Коефициент на продължителна безработица - %	3.3	2.6	-0.7
Обезкуражени лица - общо - хиляди	97.6	76.9	-20.7
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	94.8	75.8	-19.0

**ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ НА
НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 2007 И 2008 ГОДИНА**

(Продължение и край)

	IV триме- сечие 2007	IV триме- сечие 2008	Изменение (IV триме- сечие 2008 спрямо IV тримесечие 2007)
Жени			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	62.7	62.8	0.1
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1536.7	1561.2	24.5
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1522.7	1545.2	22.5
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	106.4	111.1	4.7
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	183.9	200.2	16.3
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	44.5	45.3	0.8
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	58.5	59.6	1.1
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	21.3	22.8	1.5
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	36.0	38.6	2.6
Безработни лица - общо - хиляди	109.8	84.3	-25.5
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	109.4	83.2	-26.2
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	22.6	15.2	-7.4
Коефициент на безработица - %	6.7	5.1	-1.6
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	6.7	5.1	-1.6
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	17.5	12.1	-5.4
Коефициент на продължителна безработица - %	4.5	2.8	-1.7
Обезкуражени лица - общо - хиляди	89.0	75.9	-13.1
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	87.7	75.1	-12.6